หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

นางสาววรกมล อยู่นาค

นักวิชาการตรวจสอบภายในเชี่ยวชาญ

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

บธ.บ. (บัญชี) , บธ.ม. (Management), CGIA,CPIAT

ITA

Internal Control

HA

2P Safety

นโยบาย

ISO

PMQA

Risk Management

Internal Audit

PDCA

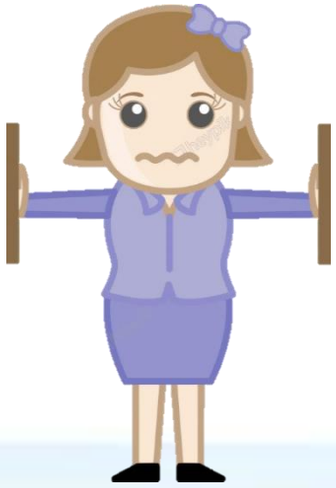

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน
และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์
ที่กระทรวงการคลังกำหนด

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย
มาตรฐานและหลักเกณฑ์
ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย
มาตรฐานและหลักเกณฑ์
ปฏิบัติการควบคุมภายใน
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย
มาตรฐานและหลักเกณฑ์
ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

หน่วยงานของรัฐ มีเจตนาหรือปล่อยละเลยในการปฏิบัติตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ปฏิบัติ โดยไม่มีเหตุอันควรให้กระทรวงการคลัง
พิจารณาความเหมาะสมในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติการณ์ของหน่วยงานของรัฐ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่

แผนงาน/โครงการ และตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุข ภายใต้ด้านด้านบริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล (Governance Excellence) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

4 แผนงาน

6 โครงการ

11 ตัวชี้วัด

แผนงานที่ 11 การพัฒนาระบบธรรมาภิบาลและองค์กรคุณภาพ

(1) โครงการประเมินคุณธรรมความโปร่งใส

1) ร้อยละของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA
2) ร้อยละของส่วนราชการและหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขผ่านเกณฑ์การตรวจสอบและประเมินผลฯ

Governance Excellence | แผนงานที่ 11 : การพัฒนาระบบธรรมาภิบาลและองค์กรคุณภาพ

โครงการที่ 32 : โครงการประเมินคุณธรรมความโปร่งใส

ตัวชี้วัดที่ 50 : ร้อยละของส่วนราชการและหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขผ่านเกณฑ์การตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน

มาตรการสำคัญของโครงการ	พื้นที่/ประชากรกลุ่มเป้าหมายของมาตรการสำคัญ
1) พิจารณาทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 2) พัฒนารูปแบบการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน สำหรับ - ส่วนราชการ (IA 01) - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (IA 02) - โรงพยาบาล (IA 03) 3) พัฒนาคู่มือการตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน 4) พัฒนาระบบสารสนเทศ ในการกำกับ ติดตาม และการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน	1) ส่วนราชการ จำนวน 10 ส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมควบคุมโรค กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สถาบันพระบรมราชชนก 2) หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน
1	มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในครบทุกหน่วยงานในสังกัดส่วนราชการ กระทรวงสาธารณสุข โดยปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง และแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด	เท่ากับ 1 คะแนน
2	มีรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ได้แก่ 1. หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ (ปค. 1) 2. รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ปค. 4) ทุกระดับ 3. รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (ปค. 5) ทุกระดับ 4. รายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (ปค. 6) โดยรายละเอียดในรายงานต่าง ๆ ต้องมีความเชื่อมโยงเป็นเหตุเป็นผลกัน และมีความครบถ้วนถูกต้อง	เท่ากับ 1 คะแนน
3	มีการจัดส่งรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานทุกระดับให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ทันเวลา	เท่ากับ 1 คะแนน
4	มีการนำระบบการควบคุมภายในที่ได้ดำเนินการไปสู่การปฏิบัติอย่างครบถ้วนถูกต้อง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งประเด็นข้อผิดพลาดจากการดำเนินงาน หรือ ข้อตรวจพบของผู้มีหน้าที่ในการตรวจสอบลดลงทุกปี	เท่ากับ 1 คะแนน
5	มีการติดตามประเมินผลระบบการควบคุมภายใน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานให้ครอบคลุมครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	เท่ากับ 1 คะแนน

1. ระดับส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์กรมควบคุมโรค กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสถาบันพระบรมราชชนก

2. ระดับหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน

การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน หน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

การควบคุมภายใน
ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ 5 มิติ
(Electronics Internal Audit : EIA

การปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการตรวจสอบ
ภายในภาคีเครือข่ายระดับ
จังหวัดและโรงพยาบาลศูนย์/
โรงพยาบาลทั่วไป

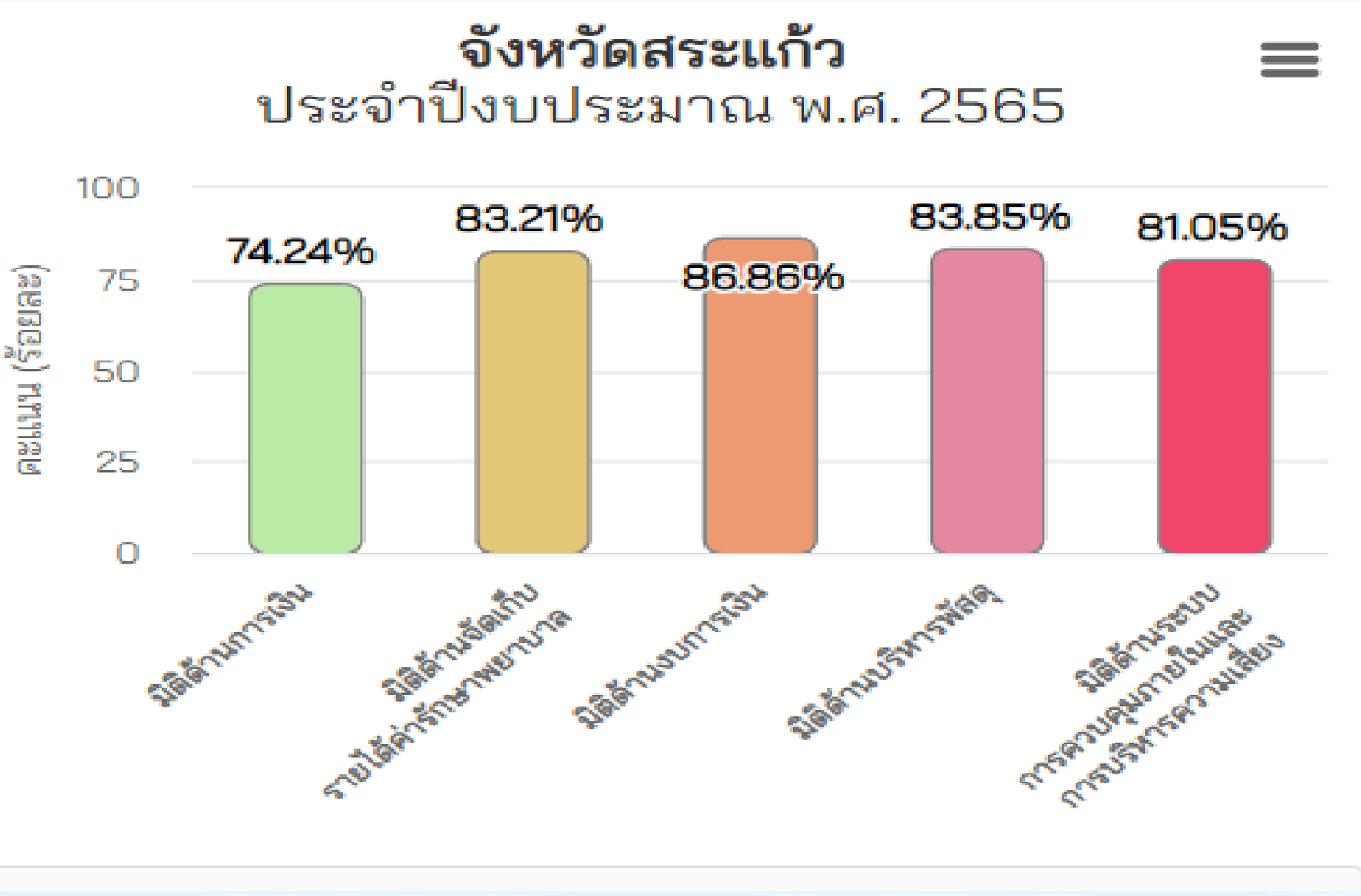
จังหวัดสระแก้ว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
100
75
50
25
0
(ร้อยละ) คะแนน
74.24%
83.21%
86.86%
83.85%
81.05%
มิติด้านการเงิน
มิติด้านจัดเก็บรายได้ค่ารักษาพยาบาล
มิติด้านงบการเงิน
มิติด้านบริหารพัสดุ
มิติด้านระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

ควบคุมภายใน

ตามแนวคิด COSO

ขอบเขตการบรรยาย

- การควบคุมภายใน

  แนวคิด วัตถุประสงค์ หน้าที่ของคณะกรรมการ

- การประเมินผลระบบการควบคุมภายใน
  - องค์ประกอบของการควบคุมภายใน
  - กระบวน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- การจัดทำรายงานการควบคุมภายใน
  - แบบรายงาน ปค.๔ และ ปค.๕
  - แบบรายงานการติดตามผล (แบบติดตาม ปค.๕)
  - ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง
  - กระบวนงาน (Flowchart)

Objective > No Accident
Risk Management
INSURANCE
Risk Factor
Risk Factor
Risk Factor
Risk Factor
ABS
GPS
Internal Control
Weak of Control
Internal Risk Factor
Internal Control
&
Risk Management

การควบคุม

Input

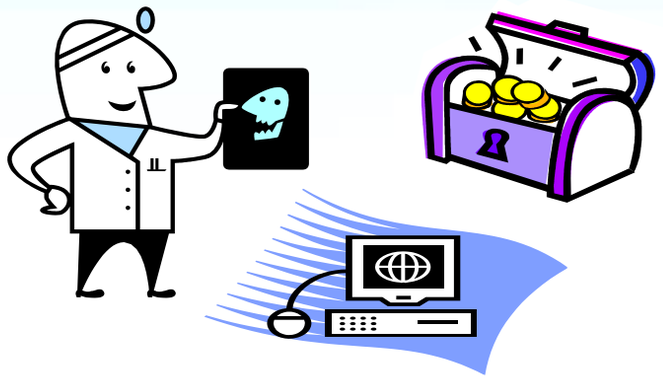

* บุคลากร (จำนวน ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน)
* งบประมาณ (จำนวน เหมาะสม)
* เครื่องมือ อุปกรณ์ ทรัพย์สิน (จำนวน การใช้งาน)
* ข้อมูล (ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน)

Process

* โครงสร้างองค์กร/มอบหมายงาน (เหมาะสม ตรงตามตำแหน่ง)
* กฎหมาย/มาตรฐานงาน (ครอบคลุม ชัดเจน ปฏิบัติได้)
* ระบบงาน (ชัดเจน เพียงพอ เหมาะสม)
* การบริหารจัดการ (เป็นระบบ ชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้)
* การสื่อสาร/ประสานงาน/ประชาสัมพันธ์ (ช่องทางสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง)
* เทคโนโลยี (เพียงพอ เหมาะสม ปฏิบัติงานได้จริง)

Output

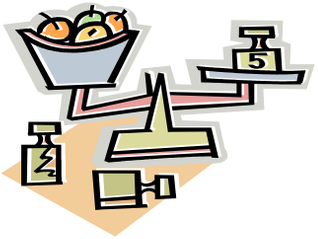

ประสิทธิภาพ / ประสิทธิผล / คุ้มค่า

* ปริมาณ
* คุณภาพ
* ระยะเวลา
* การใช้จ่าย
* การใช้ประโยชน์

(เป็นไปตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายของงาน/โครงการ)

การวางระบบและประเมินผลการควบคุมภายใน

การควบคุมภายในความสำคัญอย่างไร

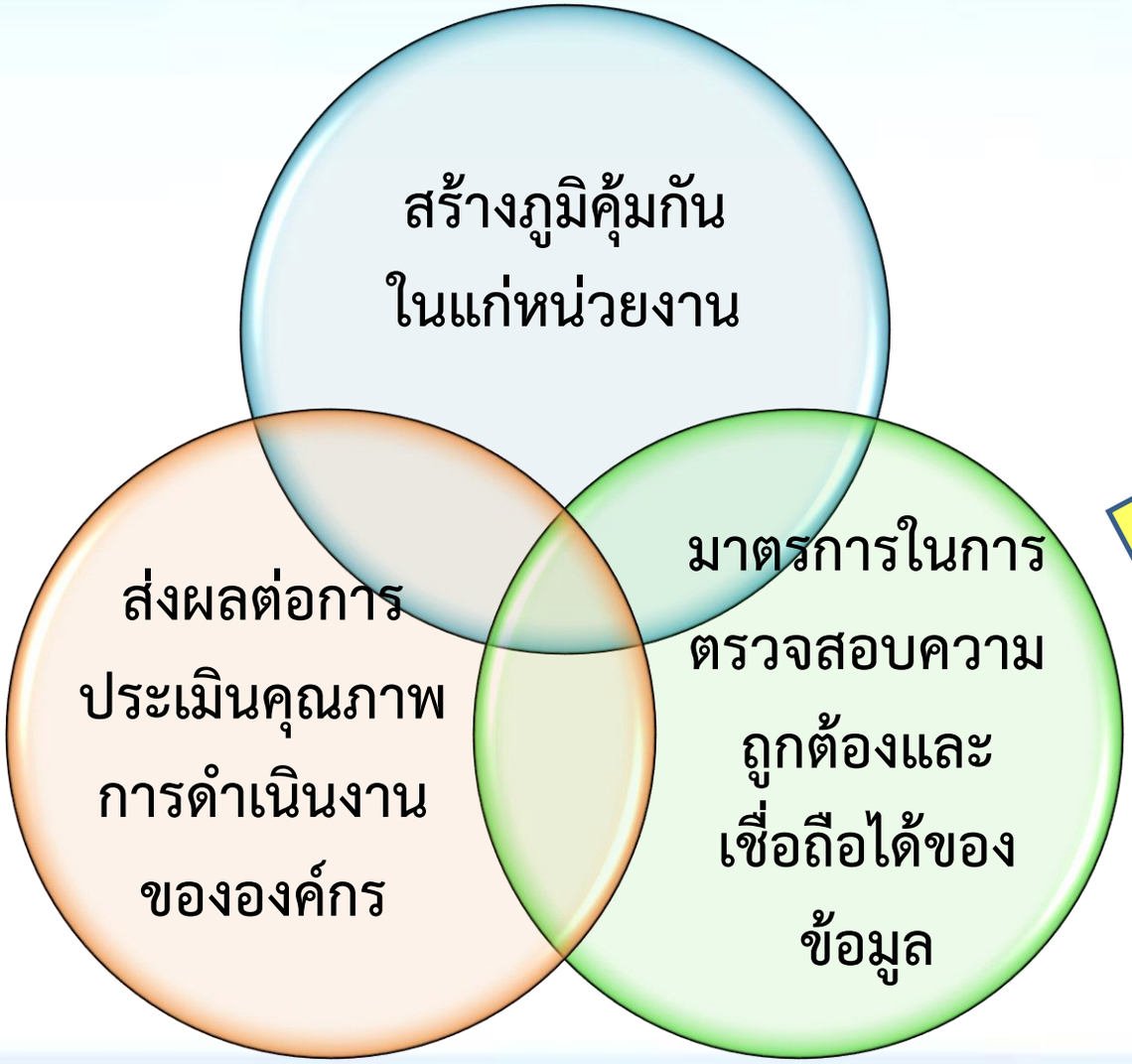

แนวคิดของการควบคุมภายในที่สำคัญ

- เป็นกลไกที่จะทำให้หน่วยงานของรัฐบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในด้านใด ด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ
- เป็นส่วนประกอบที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ต้องกระทำอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง มิใช่เป็นผลสุดท้ายของการกระทำ
- เกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของหน่วยงานของรัฐ โดยผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ตรวจสอบภายใน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้มีการควบคุมภายในเกิดขึ้น ซึ่งมิใช่เพียงการกำหนดนโยบาย ระบบงาน คู่มือการปฏิบัติงานและแบบฟอร์มดำเนินงานเท่านั้น หากแต่ต้องมีการปฏิบัติ
- สามารถให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของหน่วยงานของรัฐ
- ควรกำหนดให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและภารกิจของหน่วยงานของรัฐ

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

❑ วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations Objectives)

ความมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

❑ วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives)

การรายงานทางการเงิน*และไม่ใช่การเงิน* ที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

❑ วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives)

การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ (การควบคุมภายใน)

(ข้อ 5) ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1) อำนวยการในการประเมินผลการควบคุมภายใน
2) กำหนดแนวทางการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
3) รวบรวม พิจารณากลั่นกรอง และสรุปผลการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
4) ประสานงานการประเมินผลการควบคุมภายในกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง
5) จัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ

- หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการประเมินผลการควบคุมภายในตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลให้มีการนำมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ใช้เป็นแนวทางในการจัดวางระบบควบคุมภายในและประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ

องค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน

เพื่อใช้ในขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และวัตถุประสงค์องค์กร

ปค 4

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม

สภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานที่ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายในมาปฏิบัติทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหาร จะต้องสร้างบรรยากาศให้ทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้งการดำเนินงานที่คาดหวังของผู้กำกับดูแล และฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมการควบคุมดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของการควบคุมภายในอื่นๆ

สภาพแวดล้อมการควบคุม ประกอบด้วย ๕ หลักการ ดังนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม

(๒) ผู้กำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

(๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล

(๔) หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

(๕) หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

สภาพแวดล้อมของการควบคุม

หมายถึง สภาวการณ์หรือปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

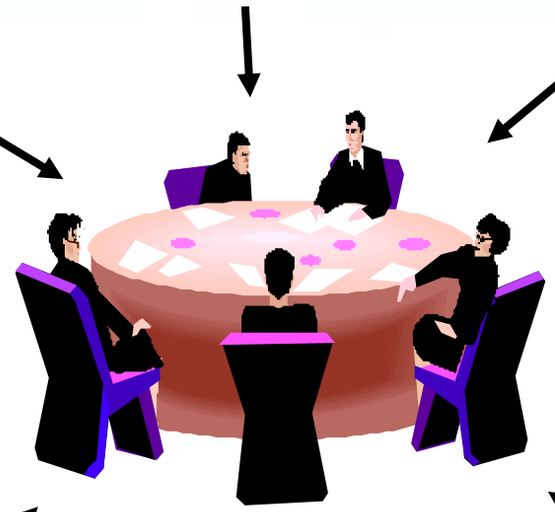

- วัฒนธรรม
- ความซื่อสัตย์/ จริยธรรม
- ปรัชญา/ลักษณะการทำงานของผู้บริหาร
- โครงสร้างการจัดองค์กร
- การมอบอำนาจหน้าที่/ ความรับผิดชอบ
- นโยบาย/การบริหารทรัพยากรบุคคล
- ความรู้ ความสามารถและทักษะของบุคลากร
- คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ เพื่อระบุ และวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น ฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมดที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย ๔ หลักการ ดังนี้

(๖) หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์

(๗) หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุม ทั้งหน่วยงานของรัฐ และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น

(๘) หน่วยงานของรัฐพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

(๙) หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน

๑. การระบุปัจจัยเสี่ยง

การระบุเหตุ/ปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ความเสี่ยงจากปัจจัย**ภายในและภายนอก**หน่วยงาน

วัตถุประสงค์ระดับองค์กรและระดับกิจกรรม

ระบุปัจจัยเสี่ยง

ความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน (Operations Risk)	ความเสี่ยง ด้านการเงิน/ไม่ใช่ตัวเงิน (Reporting Risk)	ความเสี่ยง ด้านการปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk)
บุคลากร ทรัพย์สิน เทคโนโลยี ข้อมูล ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/ระบบงาน/มาตรฐานงาน *ความเสี่ยงจากการดำเนินงานไม่ได้ตามมาตรฐาน*	การเงิน (รับ จ่าย เก็บรักษา นำส่ง) รายงานงบการเงิน การใช้จ่ายเงินงบประมาณ รายงานทรัพย์สินเมื่อสิ้นปี รายงานหนี้สินที่แท้จริง รายงานลูกหนี้ รายงานเจ้าหนี้ *ความเสี่ยงจากข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ไม่เป็นปัจจุบัน*	*ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ซึ่งอาจเป็นผล มาจากบุคลากร ข้อกำหนดไม่ชัดเจน/เหมาะสม นโยบาย*

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)

เทคนิคการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยจะวิเคราะห์ความเสี่ยงโดย ประเมิน ความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยง

- **การวัดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)**

เป็นการประเมินความเป็นไปได้/โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด พิจารณาในรูปของความถี่ (Frequency) หรือระดับความเป็นไปได้/โอกาส

- **การวัดผลกระทบ (Impact)**

เป็นการพิจารณาถึงความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆที่จะเกิดความเสียหาย/ผลกระทบต่อองค์กร ซึ่งมีทั้ง ผลกระทบในเชิงปริมาณ(คิดเป็นมูลค่าความสูญเสียได้) และในเชิงคุณภาพ

- **คำนวณระดับความเสี่ยง (Risk Exposure) เพื่อจัดลำดับ**

ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)

วิเคราะห์

* โอกาส (Likelihood)

* ผลกระทบ (Impact)

แผนภูมิความเสี่ยง

ผลกระทบ

๕					
๔					สูงมาก
๓			สูง		
๒		ปาน กลาง			
๑	ต่ำ				
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิด

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

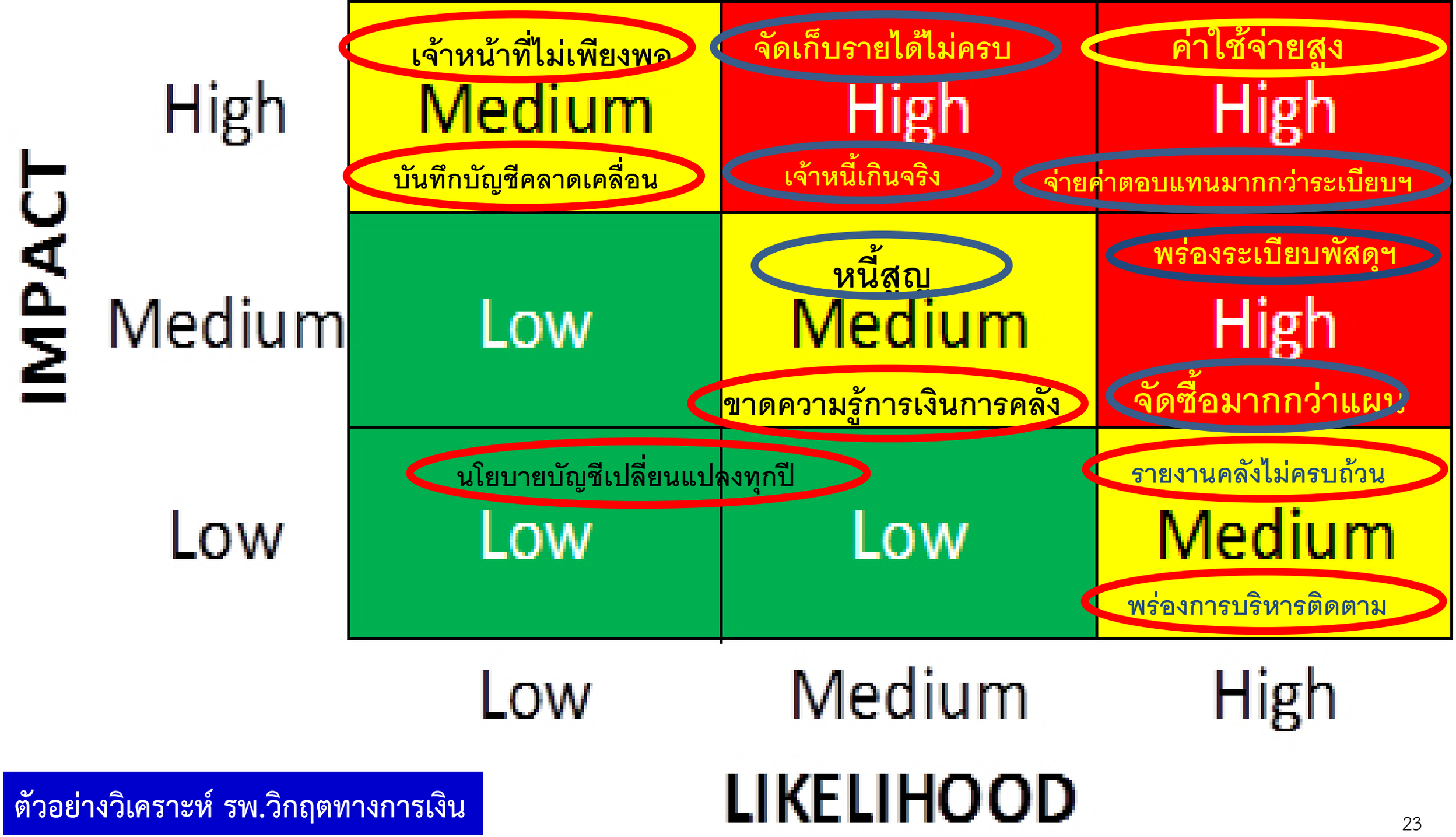

ตัวอย่างวิเคราะห์ รพ.วิกฤตทางการเงิน

การจัดการความเสี่ยง

การยอมรับความเสี่ยง	ไม่มีกิจกรรมเพิ่มเติมเนื่องจากการควบคุมที่มีอยู่เหมาะสมแล้ว
การป้องกัน/ควบคุมความเสี่ยง	นโยบาย การวางแผน การกำกับดูแล การฝึกอบรม การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ แนวทางการปฏิบัติงาน
การโอน/กระจายความเสี่ยง	การจ้างที่ปรึกษา การจ้างเหมาบริการ การประกัน การเช่าครุภัณฑ์
การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่มีกิจกรรมควบคุม เนื่องจากไม่มีการดำเนินการในภารกิจนั้นแล้ว

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมการควบคุมเป็นการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในนโยบายและกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามการสั่งการของฝ่ายบริหารจะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ กิจกรรมการควบคุมควรได้รับการนำไปปฏิบัติทั่วทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ ในกระบวนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน

กิจกรรมการควบคุม ประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้

(๑๐) หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

(๑๑) หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

(๑๒) หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง

กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หมายถึง นโยบาย ระเบียบ มาตรการ และวิธีการต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้นเพื่อลด หรือควบคุมความเสี่ยง

- การกำหนดนโยบาย
- การกำกับดูแล
- การสอบทานจากระดับต่าง ๆ
- การสั่งการ การสื่อสาร

ระบบการควบคุม

- การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ
- การแบ่งแยกหน้าที่
- การอนุมัติ (กำหนดขอบเขตอำนาจในการอนุมัติ)
- แนวทางการปฏิบัติงาน คู่มือ
- การดูแลป้องกันทรัพย์สิน

- การตรวจนับ
- การจัดทำเอกสารหลักฐาน
- การควบคุมการประมวลผลข้อมูล
- ฯ ล ฯ

การควบคุมภายในมี 2 ลักษณะ

Internal Audit

Hard Control

เป็นลายลักษณ์อักษร มองเห็น จับต้องได้

- นโยบายและระเบียบ วิธีปฏิบัติ
- โครงสร้างองค์การ
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- การกำหนดงานในหน้าที่ และ ความรับผิดชอบ
- การมอบหมายอำนาจ

ฝ่ายบริหารกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์

Soft Control

ITA

มองไม่เห็น จับต้องไม่ได้

- ความซื่อสัตย์ สุจริต
- วัฒนธรรม
- ความมีจริยธรรม
- ภาวะผู้นำที่ดี
- ความรับผิดชอบร่วม
- ทัศนคติ และ จิตสำนึก

ส่งเสริม/สร้างจิตสำนึก ทักษะ ความสามารถของบุคลากร ให้เกิดการกระทำ/พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ

ประเภทของการควบคุมภายใน

แบบป้องกัน Preventive

ป้องกันไม่ให้ความผิดพลาดหรือความไม่ถูกต้อง ความไม่เหมาะสมทั้งหลายเกิดขึ้น

-การแบ่งแยกหน้าที่ชัดเจน
- การอนุมัติ
-การกำหนดมาตรการต่าง ๆ
- การซ้อมแผนอุบัติภัย
-การจัดให้มีเวรยามตรวจตราความปลอดภัย

แบบค้นพบ Detective

ต้องการค้นหาข้อผิดพลาดหลังจากที่ความผิด ได้เกิดขึ้นแล้ว

- การตรวจนับ
- การจัดทำงบกระทบยอดบัญชีเงินฝากธนาคาร
-การตรวจสอบ

แบบแก้ไข Corrective

เป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ตรวจพบจากการใช้วิธีการควบคุมแบบค้นหา

แบบสั่งการ Directive

เป็นวิธีการควบคุมที่ออกแบบมาเพื่อให้ได้รับผล ซึ่งเป็นที่ต้องการของฝ่ายบริหาร

-นโยบาย
-คำสั่ง
-ระเบียบ

แบบส่งเสริมและพัฒนา

-- จัดทำโครงการส่งเสริมคนดี
-การสร้างแรงจูงใจ
- ส่งเสริมเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดี

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายในที่กำหนด เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารเกิดขึ้นได้ทั้งจากภายในและภายนอก และเป็นช่องทางเพื่อให้ทราบถึงสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารจะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบ และความสำคัญของการควบคุมภายในที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

สารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้

(๑๓) หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

(๑๔) หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

(๑๕) หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการติดตามผล

กิจกรรมการติดตามผลเป็นการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน การประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือเป็นการประเมินผลทั้งสองวิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ กรณีที่ผลการประเมินการควบคุมภายในจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อฝ่ายบริหาร และผู้กำกับดูแล อย่างทันเวลา

กิจกรรมการติดตามผล ประกอบด้วย ๒ หลักการ ดังนี้

(๑๖) หน่วยงานของรัฐระบุ พัฒนา และดำเนินการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน และหรือการประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

(๑๗) หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่อง หรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

สรุปองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์

ด้านการดำเนินงาน
(Operations Objectives)

ด้านการรายงาน
(Reporting Objectives)

ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ
(Compliance Objectives)

๕. กิจกรรมการติดตามผล
- ระหว่างปฏิบัติงาน/รายครั้ง
- สื่อสารความเสี่ยงทันเวลา

๒. การประเมินความเสี่ยง	๓. กิจกรรมควบคุม	๔. สารสนเทศและการสื่อสาร
➢ ระบุเป้าหมายชัดเจน ➢ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยง ➢ โอกาสที่จะเกิดการทุจริต ➢ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลง	➢ ลดความเสี่ยง /ยอมรับได้ ➢ สนับสนุน นำเทคโนโลยี ➢ กำหนดนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สู่การปฏิบัติจริง	➢ จัดทำ จัดหา ใช้สารสนเทศมีคุณภาพ ➢ การสื่อสารภายในองค์กร ➢ การสื่อสารภายนอก/ผลกระทบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

แรงจูงใจ		หน้าที่ความรับผิดชอบ
ซื่อตรงและจริยธรรม	ความเป็นอิสระ	โครงสร้างองค์กร

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม

ประโยชน์ของการควบคุมภายใน

๑	การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีระบบ การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐาน ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โปร่งใส ตรวจสอบได้
๒	การบริหารและการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่า โดยนำองค์ความรู้จากบุคลากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร
๓	มีข้อมูลและรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเชื่อถือได้สามารถ นำไปใช้ในการตัดสินใจ
๔	การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
๕	เป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานได้อย่างดียิ่ง

ข้อจำกัดของการควบคุมภายใน

- การละเว้น หรือไม่ปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด (Breakdown)
- มีเหตุการณ์ที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Abnormal Course)
- การร่วมมือกันกระทำการทุจริต (Collusion)
- การก้าวก่ายหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ (Management Override)
- ขาดการสื่อสารภายในองค์กร (Communication)
- ต้นทุนสูง ⇨ คุ้มค่ากับประโยชน์ที่จะได้รับ (Cost – Effective)

ประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน

34

ตัวอย่างแบบฟอร์มการออกแบบกระบวนงาน

ชื่อกระบวนการ.....

วัตถุประสงค์ เพื่อ.....

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา
	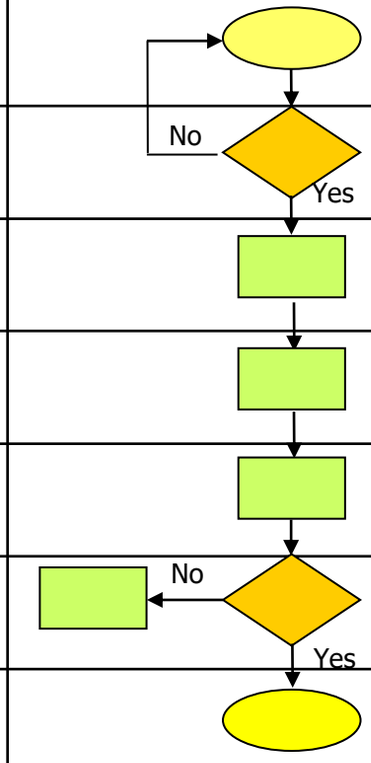		

จุดเริ่มต้น และสิ้นสุดของกระบวนการ

กิจกรรมและการปฏิบัติงาน

การตัดสินใจ

ทิศทาง/การเคลื่อนไหวของงาน

จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน *(เช่น กรณีการเขียนกระบวนการไม่สามารถจบได้ภายใน 1 หน้า)*

ตัวอย่างการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากกระบวนการหลัก

- **งานอนามัยแม่และเด็ก**

ความเสี่ยง
จากการซักประวัติ

- ผู้ป่วยพูดไม่ตรงความจริงเกี่ยวกับประวัติของตนเอง
- เจ้าหน้าที่ซักประวัติไม่ครอบคลุม
- เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญเพียงพอในการซักประวัติ

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง

WI

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือภารกิจอื่นๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ	วัตถุประสงค์ของภารกิจ	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับคะแนน	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
ภารกิจด้านการพยาบาล **งานอนามัยแม่และเด็ก** **1.ซักประวัติ** **2.คัดกรอง** **3.ให้บริการ** **4.ให้สุขศึกษาและการนัดบริการครั้งต่อไป**	เพื่อ.....	**1. ผู้ป่วยพูดไม่ตรงความจริงเกี่ยวกับประวัติของตนเอง** **2. เจ้าหน้าที่ซักประวัติไม่ครอบคลุม** **3.เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญเพียงพอในการซักประวัติ**	1. 2. 3	**4** **3** **4**	**5** **4** **4**	**20** **12** **16**	**5** **3** **4**	**สูงมาก** **ปานกลาง** **สูง**

ตัวอย่างการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากกระบวนงานสนับสนุน

- **งานการเงิน**

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	1.จัดทำใบสำคัญจ่าย	2.เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน	3.จ่ายเงินให้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน
การควบคุมที่มีอยู่/จุดควบคุมความเสี่ยง	1.1 รับเอกสารการขอรับเงินจากเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน 1.2 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารขอรับเงิน 1.3 จัดทำใบสำคัญจ่ายและเอกสารประกอบรายการเพื่อเสนอขออนุมัติจ่ายเงิน	2.1 ผู้มีอำนาจลงนามในเช็ค 2.2 เช็ค 2.3 เอกสารเบิกจ่าย 2.4 ทะเบียนจ่ายเช็ค	3.1 ตรวจสอบตัวตนผู้รับเช็ค 3.2 ใบมอบอำนาจ/ใบมอบฉันทะ 3.3 ผู้รับเช็คลงนามรับเช็ค ในขั้วเช็คและทะเบียนจ่ายเช็ค 3.4 หลักฐานการจ่าย (ใบเสร็จ/ใบสำคัญ)

ความเสี่ยงจากการจ่ายเงิน

๑.การจ่ายเงินล่าช้า

๒. จ่ายเงินผิดพลาดให้ผู้ที่ไม่มีสิทธิรับเงิน หรือไม่ใช่เจ้าหนี้

๓. ไม่มีหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน

ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือภารกิจอื่นๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ	วัตถุประสงค์ของภารกิจ	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับคะแนน	ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
ภารกิจอำนวยการ **กลุ่มงานการเงิน** **กระบวนการทำงานด้านการจ่ายเงิน** **ขั้นตอน** **- จัดทำใบสำคัญจ่าย** **- เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน** **- จ่ายเงินให้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน**	เพื่อให้การจ่ายเงินเป็นไปโดยถูกต้อง ประหยัด ภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีความโปร่งใส	1. การจ่ายเงินล่าช้า 2. จ่ายเงินผิดพลาดให้ผู้ที่ไม่มีสิทธิรับเงินหรือไม่ใช่เจ้าหนี้ 3.ไม่มีหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน	1. เจ้าหน้าที่ทำเอกสารสูญหาย 2. ตรวจสอบเอกสารผิดพลาด 3. จัดทำใบสำคัญจ่ายโดยมีเอกสารประกอบไม่ถูกต้อง ครบถ้วน	**1** **3** **4**	**5** **5** **5**	**5** **15** **20**	**3** **2** **1**	**ต่ำ** **สูง** **สูงมาก**

การประเมินผลการควบคุมภายใน และการจัดทำรายงานการควบคุมภายใน

ประเมินเพื่อ

- ทราบความเสี่ยงโดยทั่วไปที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน (ORC)
- ทราบความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

43

การประเมินตนเอง (CSA)

ผู้บริหาร

ร่วมกันทบทวน

ผู้ปฏิบัติงาน

ลดความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่า

การควบคุมที่มีอยู่

สภาพแวดล้อมของการควบคุม

กระบวนการปฏิบัติงาน

จุดอ่อน/ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่

ความเสี่ยง

ลดการรั่วไหล/ทุจริต

ลดความเสี่ยงในรูปแบบต่างๆ

การประเมินรายครั้ง
(Control Self Assessment : CSA)

1. การประเมินตามแบบประเมินองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน

2. การประเมินการควบคุมภายในที่มีอยู่ของกิจกรรมต่าง ๆ

3. การประเมินความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมต่าง ๆ

วิเคราะห์ความมีอยู่ ความเพียงพอ ประสิทธิผลของการควบคุม และเสนอแผนการปรับปรุง

รายงานของส่วนงานย่อย (ปค 4 ปค 5)

แนวทางการประเมินผลการควบคุมภายใน

ภารกิจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการที่จัดตั้งหน่วยงาน

ภารกิจตามแผนการดำเนินงานที่สำคัญ

ภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น ภารกิจสนับสนุน Back Office

กฎกระทรวง
แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒๐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพในเขตพื้นที่จังหวัด

(๒) ดำเนินการและให้บริการด้านการแพทย์และการสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัด

(๓) กำกับ ดูแล ประเมินผล และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย มีการบริการสุขภาพที่มีคุณภาพและมีการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัดให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง

(๕) พัฒนาระบบสารสนเทศ งานสุขศึกษา และการสื่อสารสาธารณะด้านสุขภาพในเขตพื้นที่จังหวัด

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๒๑ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพในเขตพื้นที่อำเภอ

(๒) ดำเนินการและให้บริการด้านการแพทย์และการสาธารณสุขในเขตพื้นที่อำเภอ

(๓) กำกับ ดูแล ประเมินผล และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่อำเภอ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย มีการบริการสุขภาพที่มีคุณภาพและมีการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่อำเภอให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง

(๕) พัฒนาระบบสารสนเทศ งานสุขศึกษา และการสื่อสารสาธารณะด้านสุขภาพในเขตพื้นที่อำเภอ

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

ส่วนกลาง

กระทรวงการคลัง

ภายใน 150 วันนับจากสิ้นปีงบประมาณ

คณะกรรมการ → กระทรวงสาธารณสุข (๑๖ หน่วยงาน)

ภายใน 90 วันนับจากสิ้นปีงบประมาณ

คณะกรรมการ → สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ผู้กำกับดูแล)

หน่วยงานส่วนกลาง/
ส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งในส่วนภูมิภาค

ส่วนภูมิภาค

กระทรวงการคลัง

ภายใน 180 วันนับจากสิ้นปีงบประมาณ

ผู้ว่าราชการจังหวัด

ภายใน 90 วันนับจากสิ้นปีงบประมาณ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ← รพศ./ รพท./ รพช

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

รพ.สต.ทุกแห่ง

สิ่งที่หน่วยงานต้องจัดทำ (สำหรับหน่วยงานย่อย/องค์กร)

- รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ปค.4)
- รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน (ปค. 5)
- รายงานผลการติดตามรายงานการประเมินการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปค.5)
- ตารางความเสี่ยง
- Flowchart
- แบบสอบถามการควบคุมภายใน

แบบ ปค. ๔

การประเมิน
๕ องค์ประกอบ
๑๗ หลักการ

.....(๑).....

รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด .....(๒).....

(๓) องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	(๔) ผลการประเมิน/ข้อสรุป
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม	.....
๒. การประเมินความเสี่ยง	.....
๓. กิจกรรมการควบคุม	.....
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร	.....
๕. กิจกรรมการติดตามผล	.....

ผลการประเมินโดยรวม (๕)

.....

ลายมือชื่อ .....(๖).....

ตำแหน่ง .....(๗).....

วันที่ ....(๘).... เดือน ..... พ.ศ. .....

แบบ ปค. ๕

.....(๑) ชื่อหน่วยงาน.....

รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด .....(๒) (วันที่ เดือน พ.ศ.).....

(๓) ภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินการ หรือภารกิจอื่นๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	(๔) ความเสี่ยง	(๕) การควบคุมภายในที่มีอยู่	(๖) การประเมินผลการควบคุมภายใน	(๗) ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	(๘) การปรับปรุงการควบคุมภายใน	(๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ระบุ ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินงาน หรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ วัตถุประสงค์ เพื่อ.....	ระบุ ความเสี่ยงสำคัญของแต่ละภารกิจ	ระบุ การควบคุมของแต่ละภารกิจ เพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง เช่น สรุปขั้นตอน/วิธีปฏิบัติงาน/นโยบาย/กฎเกณฑ์	ระบุ ผลการประเมินว่าเพียงพอและมีประสิทธิผลหรือไม่	ระบุ ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละภารกิจ	ระบุ การปรับปรุงการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง (ในงวด/ปีถัดไป)	ระบุ ระยะเวลา/ชื่อผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานการปรับปรุงการควบคุมภายใน

ลายมือชื่อ .....(๑๐) (หัวหน้าหน่วยงาน) .....

ตำแหน่ง .....(๑๑).....

วันที่ .....(๑๒)..... เดือน ..... พ.ศ. .....

จัดทำรายงานติดตามผลการควบคุมภายใน งวดก่อน

แบบติดตาม ปค. ๕

.....(๑) ชื่อหน่วยงาน.....

รายงานผลการติดตามรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด .....(๒).....ถึง.....

(๓) ภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินการ หรือภารกิจอื่นๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	(๔) การควบคุมภายในที่มีอยู่	(๕) ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	(๖) การประเมินผลการควบคุมภายใน	(๗) หน่วยงานที่รับผิดชอบ/กำหนดเสร็จ	(๘) สถานะดำเนินการ	(๙) วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น
ระบุ ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินงาน หรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ วัตถุประสงค์ เพื่อ.....	ระบุ การควบคุมภายในของแต่ละภารกิจเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง เช่น ขั้นตอน วิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์	ระบุ ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละภารกิจ	ระบุ การปรับปรุงการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง (๕) (ในงวด/ปีถัดไป)	ระบุ ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบการปรับปรุงการควบคุมภายใน และกำหนดเสร็จ	ระบุ สถานะดำเนินการ	ระบุ วิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็น

สถานะดำเนินการ

★ = ดำเนินการแล้วเสร็จ

√ = ดำเนินการแล้วแต่ล่าช้ากว่ากำหนด

× = ยังไม่ได้ดำเนินการ

◌ = อยู่ระหว่างดำเนินการ

ลายมือชื่อ .....(๑๐) (หัวหน้าหน่วยงาน) .....

ตำแหน่ง .....(๑๑).....

วันที่ .....(๑๒)..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

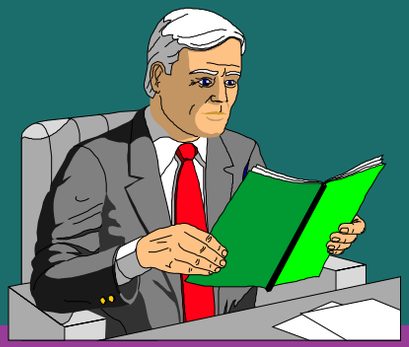

การสนับสนุนจากผู้บริหาร

การติดตามประเมินผล

ความรับผิดชอบ

การดำเนินการต่อเนื่อง

การสื่อสารมีประสิทธิผล

เป้าหมายที่ชัดเจน

สรุป

- การควบคุมภายใน คือ กระบวนการที่ทุกคนมีส่วนร่วมเพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์
- บุคลากรทุกคนทุกฝ่าย มีหน้าที่ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุม และริเริ่มแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง
- องค์กรต้องสร้าง สภาพแวดล้อมการควบคุมภายในที่ดี เพื่อสกัดกั้นการทุจริตและฉ้อโกง
- ผู้บริหารและบุคลากร ต้องใส่ใจกับ สัญญาณบอกเหตุของทุจริตและตอบสนองอย่างรวดเร็ว
- ผู้ตรวจสอบภายใน มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและตรวจสอบทุจริตในองค์กร.

การบริหารจัดการความเสี่ยง

พรบ.วินัยการเงินการคลัง
มาตรา 79

การควบคุมภายใน

การตรวจสอบภายใน

เพื่อธรรมาภิบาลของระบบสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

กลุ่มตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
โทร. 02-5901545
โทร. 092 2460751
wanon2512@hotmail.com